

2024/2030

24.7.2024

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2024/2030

z dnia 23 lipca 2024 r.

w sprawie udzielenia nadzwyczajnego wsparcia finansowego sektorowi owoców i warzyw oraz sektorowi wina dotkniętym niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi w Austrii, Czechach i Polsce, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (¹), w szczególności jego art. 221 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Wiosną 2024 r. w niektórych częściach Austrii wystąpiły niekorzystne zjawiska klimatyczne o niespotykanej skali (szron), poprzedzone wyjątkowo ciepłymi temperaturami w styczniu, lutym i marcu. Roślinność, której rozwój przyspieszył średnio o trzy tygodnie, była zatem bardziej podatna na niższe niż zwykle temperatury, jakie wystąpiły wiosną. Fala mrozów miała duży wpływ na owoce ziarnkowe i pestkowe oraz sektor wina.
- (2) W ciągu dwóch tygodni w drugiej połowie kwietnia 2024 r. na terytorium Czech wystąpiły niekorzystne zjawiska klimatyczne o niespotykanej skali (szron), które na kilka dni obniżyły temperaturę do poziomu zwykle nieobserwowanego w tym okresie. Ze względu na osiągnięcie przez roślinność bardzo zaawansowanego etapu rozwoju pod wpływem ekstremalnie wysokich temperatur w marcu, w sadach i w winnicach wystąpiły bezprecedensowe szkody. Fala mrozów miała poważny wpływ na produkcję owoców oraz na sektor wina.
- (3) W kwietniu 2024 r. na części terytorium Polski wystąpiły niekorzystne zjawiska klimatyczne o bezprecedensowej skali (szron). Ze względu na osiągnięcie przez roślinność zaawansowanego etapu rozwoju w związku z korzystnymi warunkami, jakie wystąpiły w marcu, mróz negatywnie wpłynął na owoce i warzywa, zwłaszcza na sady i owoce jagodowe, oraz na sektor wina. W maju 2024 r. wystąpiły dodatkowe niekorzystne zjawiska klimatyczne (grad), które spowodowały kolejne szkody w sektorze owoców i warzyw.
- (4) Chociaż istnieją przesłanki wskazujące na to, że podobne niekorzystne zjawiska klimatyczne mają miejsce w ogólnym kontekście rosnących zagrożeń dla rolnictwa związanych ze zmianą klimatu, intensywność tych zdarzeń w Austrii, Czechach i Polsce była nadzwyczajna, przy czym zjawiska te wystąpiły na dużym obszarze i objęły znaczną część produkcji.
- (5) Znaczne szkody wyrządzone przez te niekorzystne zjawiska klimatyczne producentom rolnym i wynikające z nich straty dochodów producentów w Austrii, Czechach i Polsce zagrażają rentowności gospodarstw rolnych.
- (6) Należy zatem przyjąć nowy środek wyjątkowy, aby przyczynić się do rozwiązania konkretnych problemów wynikających z tych niekorzystnych zjawisk klimatycznych.
- (7) Znaczne szkody i straty gospodarcze, które ponieśli producenci rolni w związku z wystąpieniem niekorzystnych zjawisk klimatycznych, stanowią szczególny problem w rozumieniu art. 221 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, przy czym problemowi temu nie można łatwo zaradzić za pomocą środków wprowadzonych na podstawie art. 219 lub 220 tego rozporządzenia. Sytuacja nie jest konkretnie związana ze szczególnym zakłóceniem na rynku ani z konkretnym zagrożeniem jego wystąpienia. Nie jest ona związana ani ze środkami, które przeciwdziałałyby rozprzestrzenianiu się chorób zwierząt, ani z utratą zaufania konsumentów wynikającą z istnienia zagrożeń dla zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt lub roślin.

(¹) Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>.

- (8) Kwoty dostępne dla Austrii, Czech i Polski należy określić, uwzględniając w szczególności wagę tych państw w unijnym sektorze rolnym, na podstawie pułapów netto płatności bezpośrednich określonych w załączniku V do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 ⁽²⁾ oraz z uwzględnieniem skutków tych niedawnych niekorzystnych zjawisk klimatycznych w tych państwach.
- (9) Austria, Czechy i Polska powinny rozdzielać pomoc najbardziej skutecznymi kanałami na podstawie obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów, które uwzględniają skalę trudności i rzeczywistych szkód gospodarczych, z jakimi borykają się zainteresowani rolnicy. Powinny one zapewnić, aby rolnicy byli ostatecznymi beneficjentami pomocy, oraz unikać wszelkich zakłóceń rynku lub konkurencji.
- (10) Ponieważ kwoty przydzielone Austrii, Czechom i Polsce rekompensują jedynie część strat gospodarczych rolników, państwa członkowskie powinny mieć możliwość przyznania rolnikom dodatkowego wsparcia krajowego na warunkach określonych w niniejszym rozporządzeniu.
- (11) Aby umożliwić Austrii, Czechom i Polsce elastyczne przydzielanie pomocy w zależności od indywidualnej sytuacji rolników, należy zezwolić na kumulowanie tej pomocy z innymi rodzajami wsparcia finansowanymi w ramach Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w taki sposób, aby rekompensata nie była nadmierna.
- (12) Aby uniknąć nadmiernej rekompensaty, Austria, Czechy i Polska powinny uwzględnić wsparcie przyznane w ramach innych krajowych lub unijnych instrumentów wsparcia lub systemów prywatnych w celu zareagowania na odnośne straty gospodarcze.
- (13) Ze względów budżetowych Unia powinna finansować wydatki poniesione przez Austrię, Czechy i Polskę z tytułu niniejszego środka wyjątkowego wyłącznie w przypadku, gdy wydatki te zostały poniesione przed określoną datą kwalifikowalności. Wsparcie na rzecz tego środka wyjątkowego należy zatem wypłacić do dnia 31 stycznia 2025 r.
- (14) Ponieważ po dniu 31 stycznia 2025 r. nie będą dokonywane żadne płatności, art. 5 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/127 ⁽³⁾, który przewiduje proporcjonalne zmniejszenie płatności miesięcznych dokonanych po terminie, nie ma zastosowania.
- (15) Austria, Czechy i Polska powinny przekazywać Komisji szczegółowe informacje na temat wykonania niniejszego rozporządzenia, aby umożliwić Unii monitorowanie skuteczności środka wprowadzonego niniejszym rozporządzeniem.
- (16) Aby zapewnić jak najszybsze udzielenie pomocy rolnikom, Austria, Czechy i Polska powinny mieć możliwość bezwłocznego wdrożenia niniejszego rozporządzenia. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- (17) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych,

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

⁽³⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/127 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 o przepisy dotyczące agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz.U. L 20 z 31.1.2022, s. 95, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

1. W celu udzielenia wyjątkowego wsparcia rolnikom udostępnia się Austrii pomoc unijną w łącznej kwocie 10 mln EUR, Czechom pomoc unijną w łącznej kwocie 15 mln EUR, a Polsce pomoc unijną w łącznej kwocie 37 mln EUR, z zastrzeżeniem warunków określonych w niniejszym rozporządzeniu.
2. Austria, Czechy i Polska wykorzystują kwoty, o których mowa w ust. 1, na środki mające na celu zrekompensowanie najbardziej poszkodowanym rolnikom w sektorze owoców i warzyw oraz w sektorze wina strat gospodarczych mających wpływ na rentowność rolników.
3. Środki, o których mowa w ust. 2, wprowadza się na podstawie obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów, które uwzględniają rzeczywiste straty gospodarcze poniesione przez poszkodowanych rolników, oraz zapewniają, aby wynikające z nich płatności nie powodowały żadnych zakłóceń rynku ani konkurencji.
4. Austria, Czechy i Polska zapewniają, aby w przypadku gdy rolnicy nie są bezpośrednimi beneficjentami płatności pomocy unijnej, korzyści ekonomiczne z tytułu pomocy unijnej były im przekazywane w całości.
5. Wydatki poniesione przez Austrię, Czechy i Polskę, o których mowa w ust. 1, związane z płatnościami w ramach środków, o których mowa w ust. 2, kwalifikują się do pomocy unijnej tylko wówczas, gdy płatności tych dokonuje się przed dniem 31 stycznia 2025 r.
6. Środki na mocy niniejszego rozporządzenia mogą być kumulowane ze wsparciem finansowanym w ramach Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.
7. Austria, Czechy i Polska mogą przyznać dodatkową pomoc krajową na środki wprowadzone na podstawie ust. 2, do wysokości 200 % odpowiednich kwot określonych w ust. 1, na podstawie obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów, pod warunkiem że wynikające z tego płatności nie spowodują żadnych zakłóceń rynku ani konkurencji, ani nadmiernej rekompensaty.
8. Aby uniknąć nadmiernej rekompensaty przy przyznawaniu wsparcia na podstawie niniejszego rozporządzenia, Austria, Czechy i Polska powinny uwzględnić wsparcie przyznane w ramach innych krajowych lub unijnych instrumentów wsparcia lub systemów prywatnych w celu zareagowania na odnośne straty gospodarcze.

Artykuł 2

1. Niezwłocznie i nie później niż do dnia 31 października 2024 r. Austria, Czechy i Polska przekazują Komisji następujące informacje w odniesieniu do środków, o których mowa w art. 1:
  - a) opis środków, które zamierzają wprowadzić;
  - b) kryteria stosowane do określenia metod przyznawania pomocy, jej kwoty oraz uzasadnienie dystrybucji pomocy między poszczególnych rolników;
  - c) zamierzony wpływ środków w celu zrekompensowania rolnikom strat gospodarczych;
  - d) działania służące sprawdzeniu, czy dzięki środkom osiągnięto zamierzone skutki;
  - e) działania służące unikaniu zakłóceń konkurencji oraz nadmiernej rekompensaty;
  - f) prognozę dotyczącą płatności wydatków Unii, w podziale na miesiące do dnia 31 stycznia 2025 r.;
  - g) poziom dodatkowego wsparcia przyznanego na podstawie art. 1 ust. 7;
  - h) działania podjęte w celu kontroli kwalifikowalności rolników i ochrony interesów finansowych Unii.
2. Najpóźniej do dnia 15 czerwca 2025 r. Austria, Czechy i Polska powiadamiają Komisję o łącznej kwocie wypłaconej na każdy środek, w stosownych przypadkach, w podziale na pomoc unijną i dodatkowe wsparcie krajowe, oraz o liczbie i rodzaju beneficjentów, a także o ocenie skuteczności środka.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 23 lipca 2024 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN
